

Helsingin seudun toimialakatsaus

4 | 19

3.1.2020

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema	15
Asuntotuotanto Helsingin seudulla	

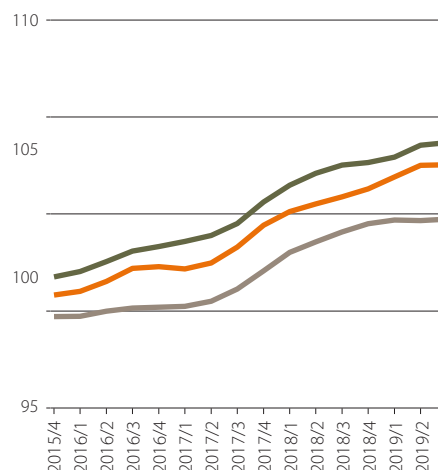
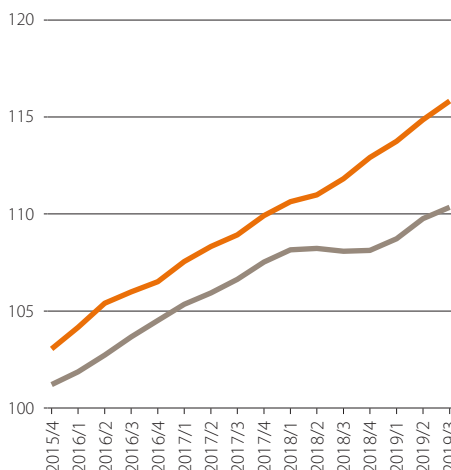
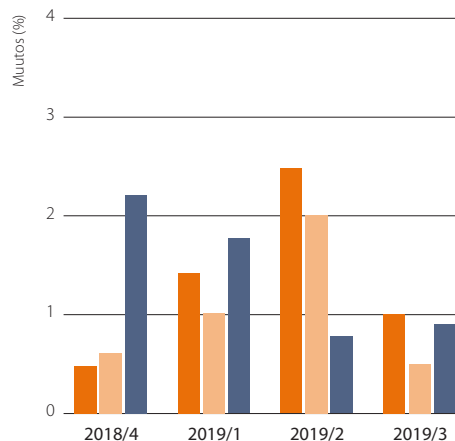
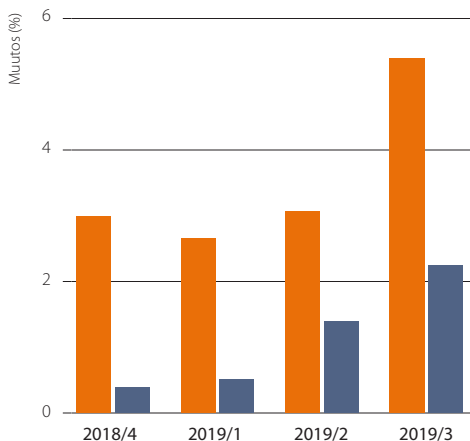
Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui vuoden 2019 heinä–syyskuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat edelleen vuoden takaisesta. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2019 kolmannelta neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon kasvu vuoden takaiseen verrattuna jatkui vahvana vuoden 2019 kolmannelta neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli heinä–syyskuussa arvon mukaan reilut 5 % korkeammalla tasolla. Vuoden toisella neljänneksellä tuotanto kasvoi seudulla 3 %. Koko maan tuotanto kasvoi edellisvuodesta heinä–syyskuussa 2 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotan-

to oli Helsingin seudulla keskimäärin 14 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Koko maassa tuotanto on kasvanut 9 % vertailuvuoden tasosta.

Liiketoiminnan kehitys oli vahvaa vuoden 2019 kolmannelta neljänneksellä lähes kaikilla aloilla. Jalostusaloista liikevaihto kasvoi vahvasti sekä teollisuudessa että rakentamisessa. Suhdannekehitys jatkui heinä–syyskuussa positiivisena myös useilla Helsingin seudun palvelu-aloilla: liikevaihto kasvoi palvelu-aloista vahvasti informaatio- ja viestintäalalla sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa. Alueen yritysten suhdanneodotukset synkenivät kuitenkin alkusyksyn aikana niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelu-aloilla. Molemmilla aloilla suhdanteiden ennakoidaan heikkenevän lähikuukausina.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavien trendien kasvu tasaantui vuoden kolmannelta neljänneksellä. Seudun työllisten määrä oli vuoden kolmannelta neljänneksellä prosentin ja työpaikkojen määrä puoli prosenttia edellisvuotta korkeammalla tasolla. Työllisten määrän trendi pysyi ennallaan heinä–syyskuussa myös valtakunnallisesti. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kasvoi vuoden kolmannelta neljänneksellä noin prosentin. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten määrä oli 7 % ja työpaikkojen määrä 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut noin 5 % vertailuvuoteen nähden.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 27 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 508 100 vuoden 2019 lokakuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli vii-

meksi kuluneen vuoden aikana 762 500 työllistä ja 807 100 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2018 noin 87 miljardia euroa.

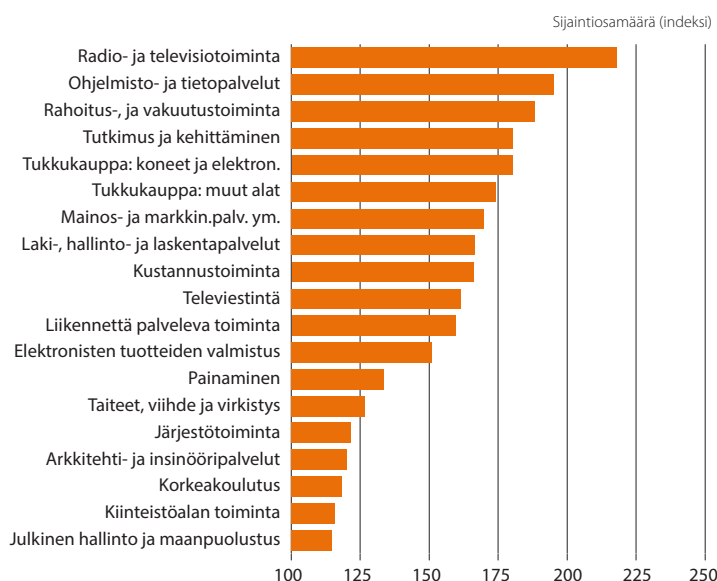
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 58 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

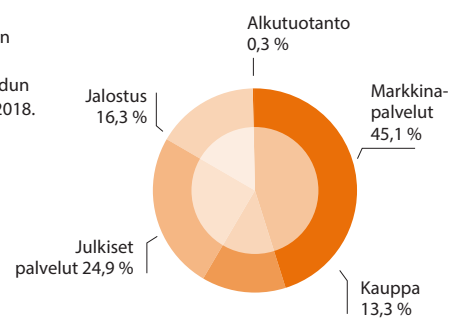
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista

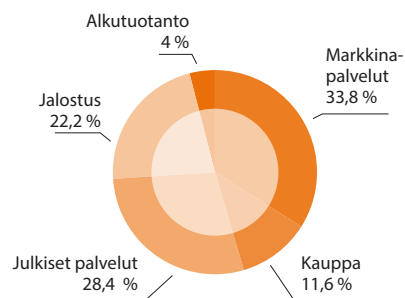
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.
Indeksi, koko maa = 100

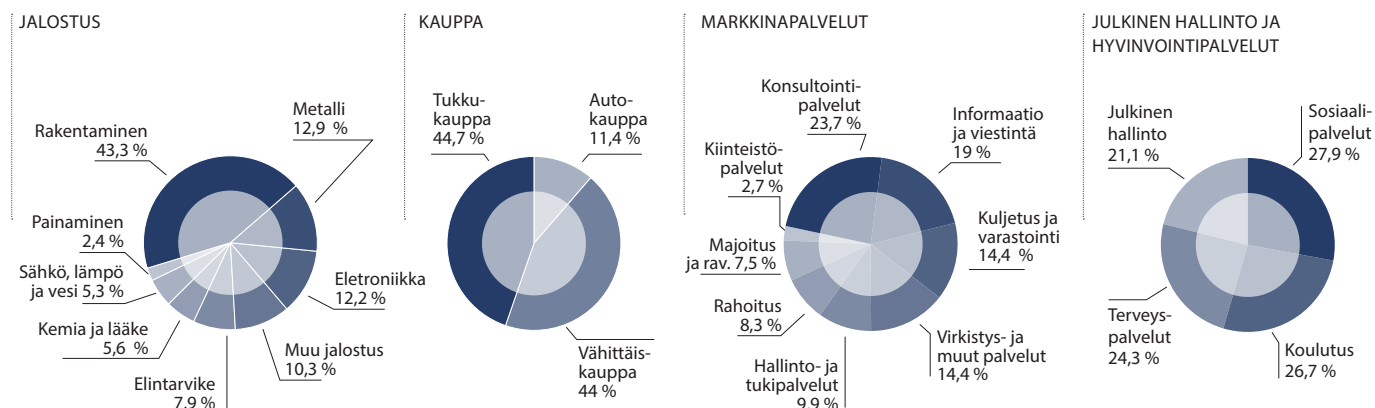
Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2018.

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2018.

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2018.

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna noin 6 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden heinä–syyskuussa 1,0 % ja rakennuskustannukset 0,7 %. Tukkuhinnat laskivat 0,1 % ja teollisuuden tuottajahinnat 0,8 % edellisvuodesta.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vuoden kolmannella neljänneksellä kaikilla päätoimialoilla. Liikevaihdon kasvu edellisvuodesta oli heinä–syyskuussa voimakkainta rakentamisessa, jossa liikevaihto kasvoi 12 % vuoden takaiseen nähden. Liikevaihto kasvoi vahvasti lisäksi teollisuudessa, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

Myös yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Palkkasumma kasvoi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Vuoden takaiseen verrattuna yhteenlasketun palkkasumman kasvua oli vuoden kolmannella neljänneksellä vajaat 4 %. Päätoimialoista kasvu oli voimakkainta rakentamisessa, liike-elämän palveluissa, informaatio- ja viestintäalalla sekä rahoituksessa.

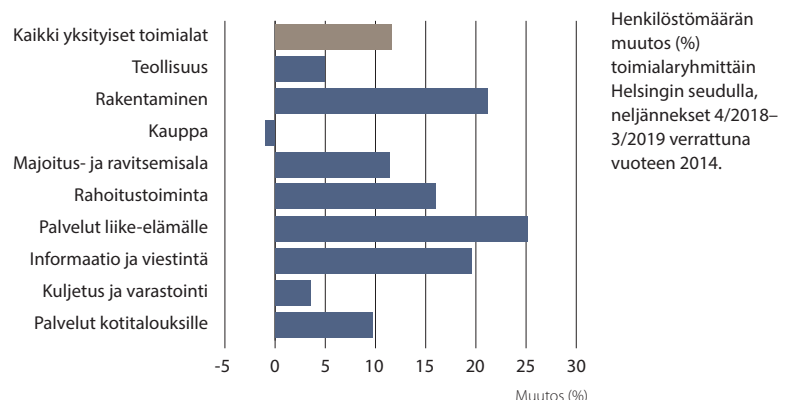
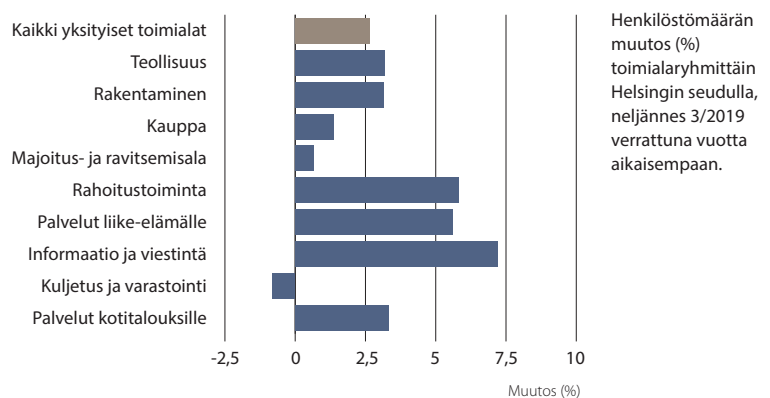
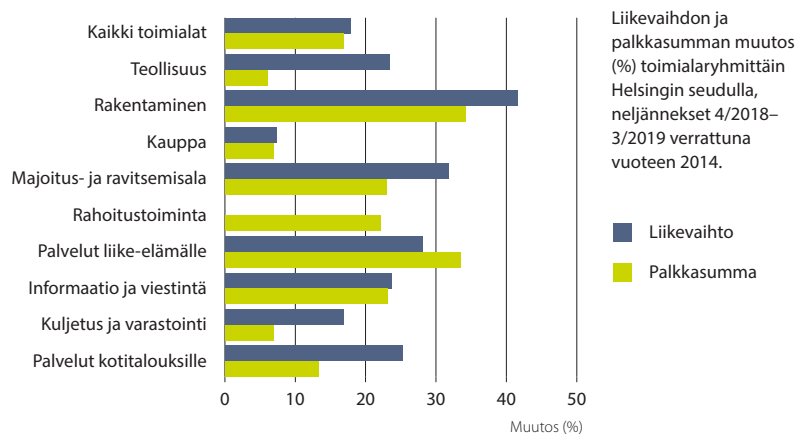
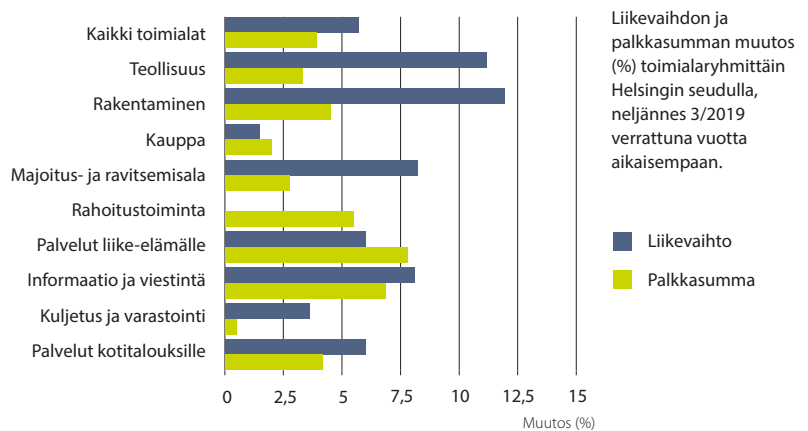
Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 18 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 17 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet 3 % vuoteen 2014 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa. Kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on ollut vuoden 2014 tasoon nähden keskimääräistä heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

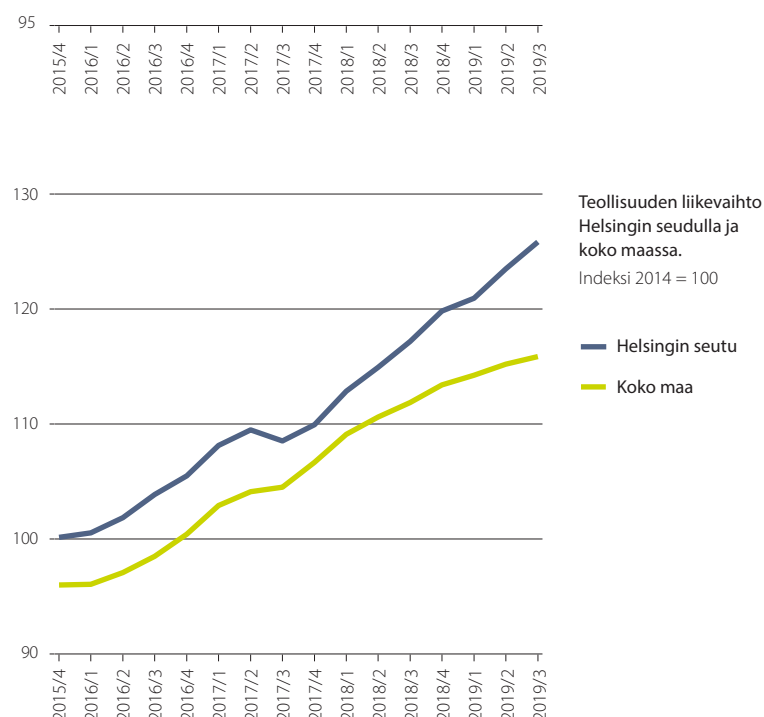
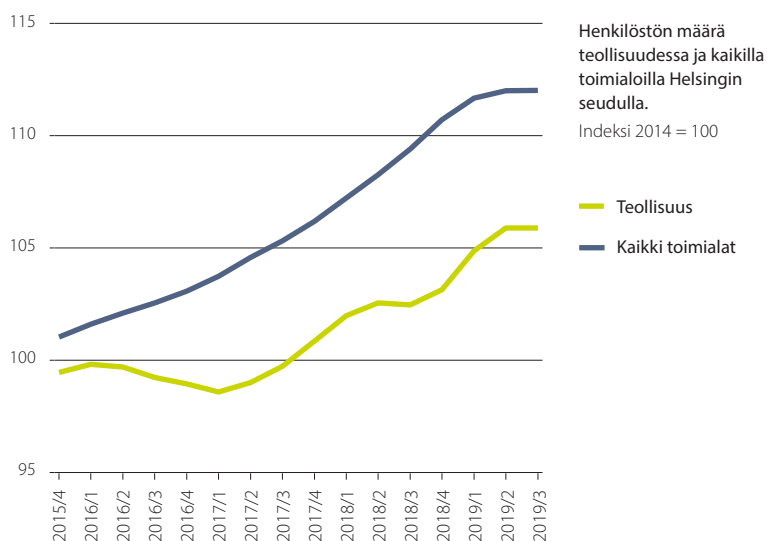
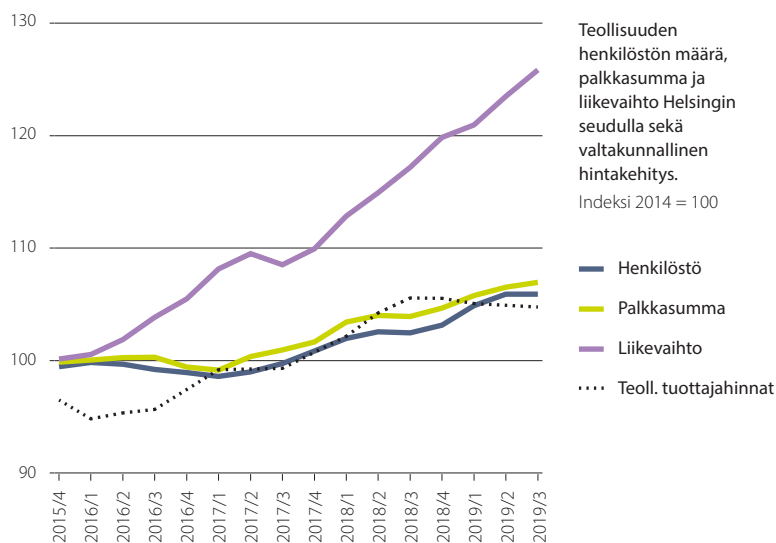
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli heinä–syyskuussa noin 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi lähes kaikilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla, jossa kasvua kertyi 7 %.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 12 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa, rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

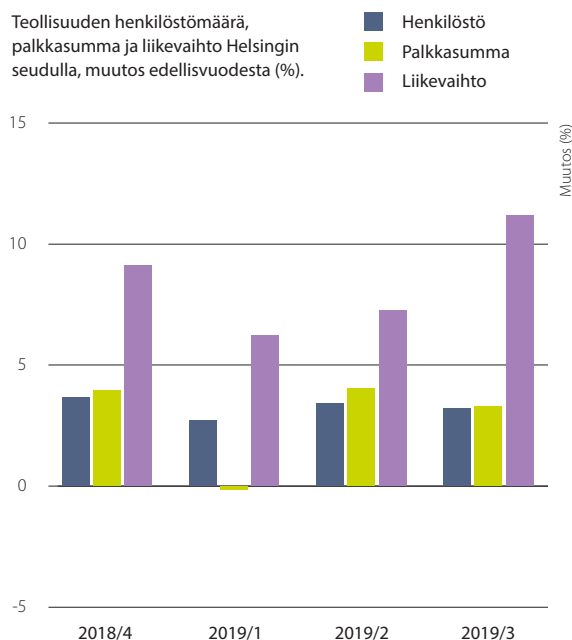

Teollisuusyritysten liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kasvoi vahvasti vuonna 2018 ja trendin kasvu jatkui vuoden 2019 alkupuolella. Ennakoarvion mukaan seudun teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kasvoi myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli arvion mukaan heinä–syyskuussa 11 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden tuottajahintojen kasvu tasaantui vuoden 2018 lopussa, ja tuottajahintojen taso on pysynyt sen jälkeen lähes ennallaan. Edellisvuoteen nähden teollisuuden tuottajahinnat laskivat heinä–syyskuussa vajaan prosentin. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 23 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut 5 %.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi kääntyi kasvuun vuoden 2018 lopussa ja trendin kasvu jatkui vuoden 2019 alkupuolella. Vuoden kolmannella neljänneksellä trendi pysyi ennallaan. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli heinä–syyskuussa 3 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumman trendin vuoden 2018 lopussa alkanut kasvu jatkui vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Edellisvuodesta palkkasumman kasvua kertyi heinä–syyskuussa reilut 3 %. Vuoteen 2014 verrattuna Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on 5 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma on kasvanut vertailuvuodesta 6 %.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 71 200 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

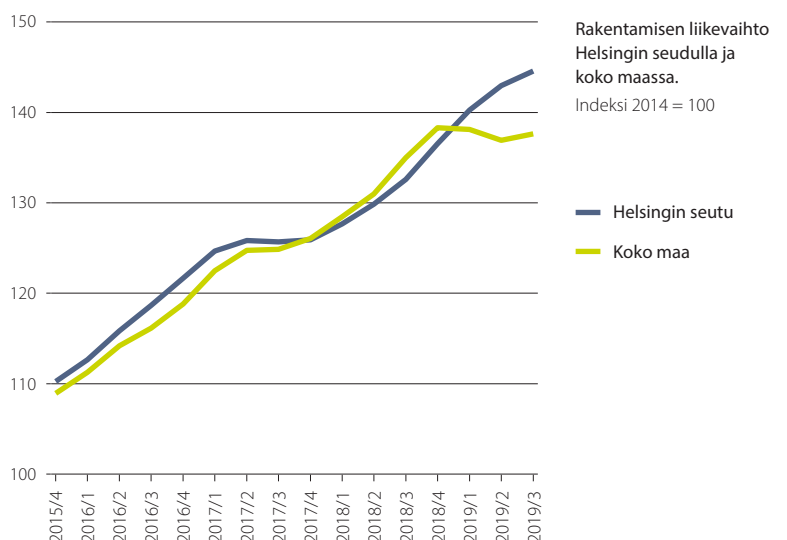
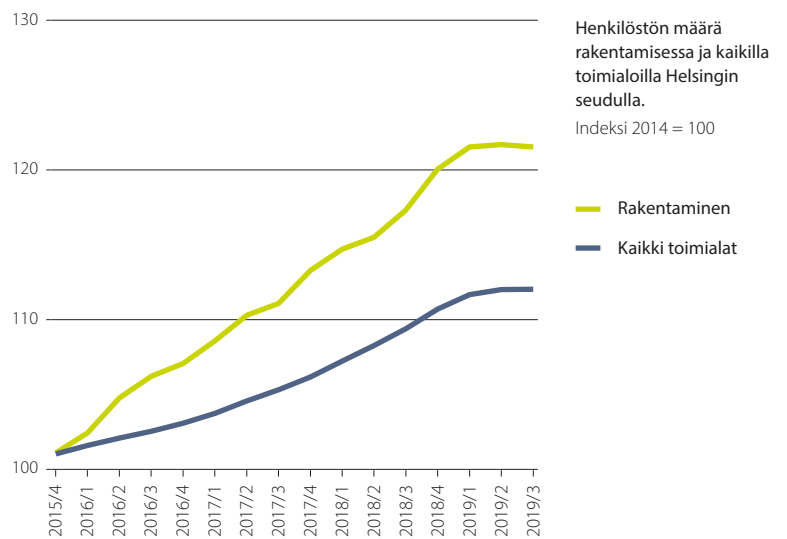
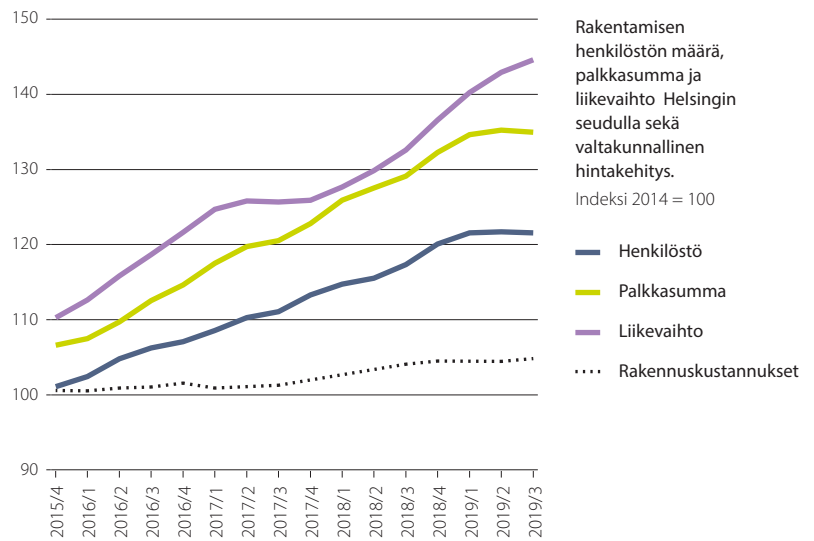
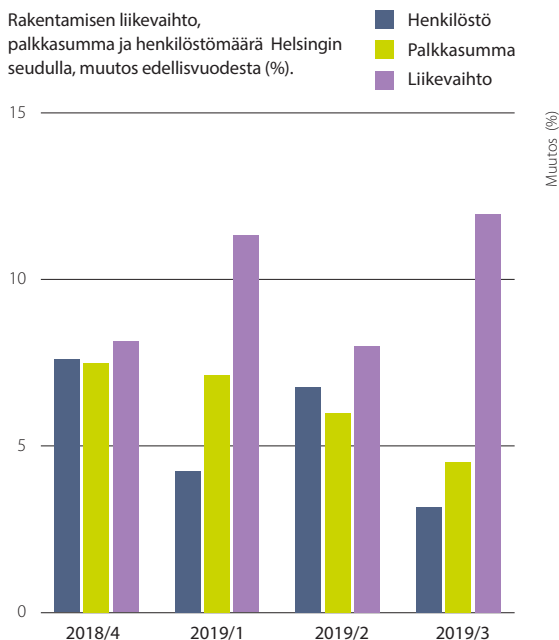
Rakentamisen liikevaihto kasvoi edelleen.

Rakennusalan liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Arvion mukaan alan liikevaihto oli heinä–syyskuussa 12 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset nousivat vajaan prosentin vuotta aikaisempaan verrattuna. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon kasvu on pysähtynyt. Vuoteen 2014 nähden rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 42 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana noin 5 %.

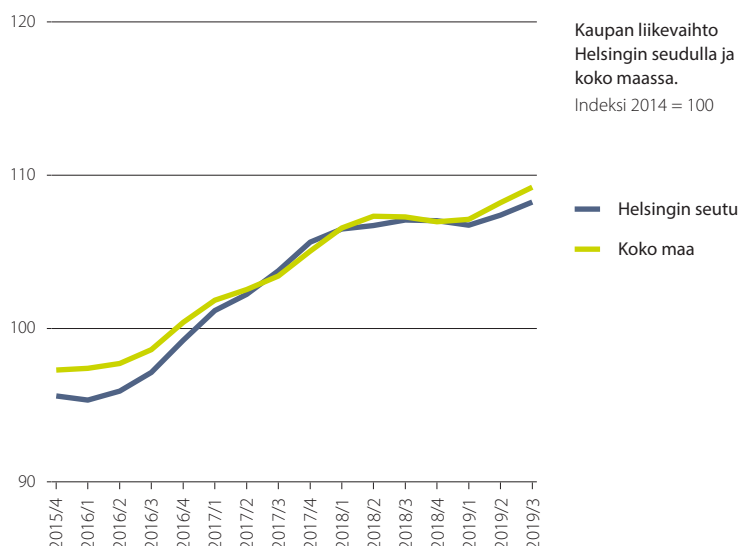
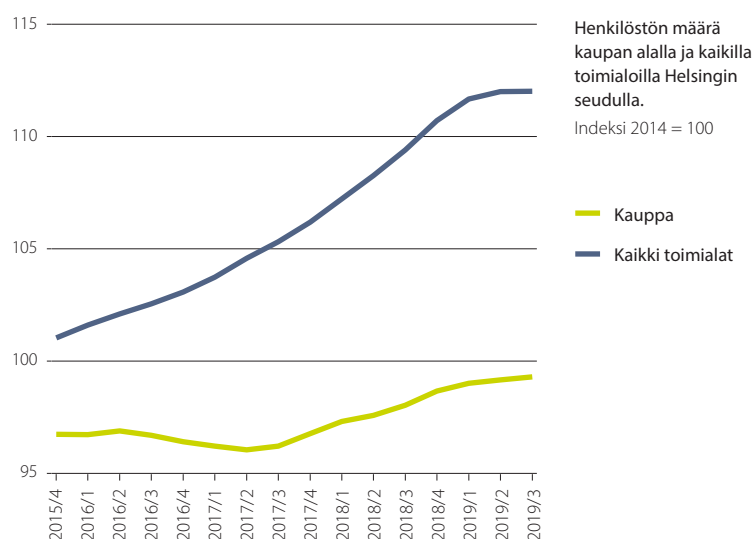
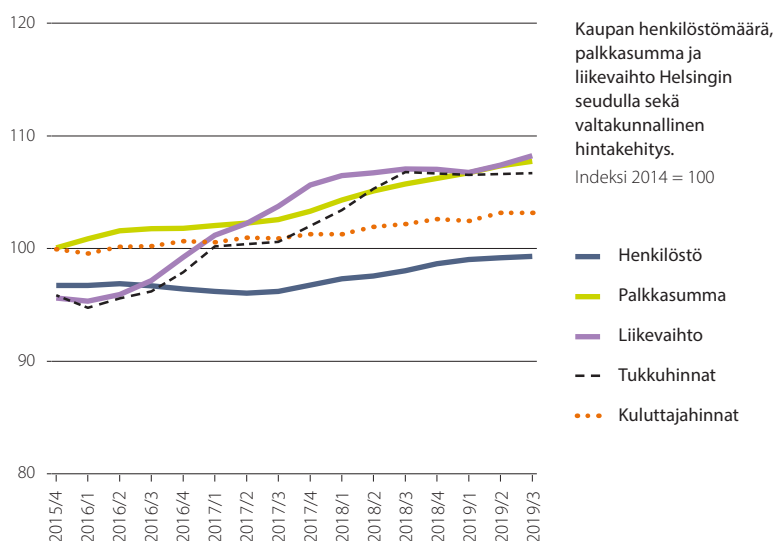
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu tasaantui vuoden 2019 toisella neljänneksellä ja pysyi heinä–syyskuussa ennallaan. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli heinä–syyskuussa 5 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu tasaantui. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärän kasvua kertyi heinä–syyskuussa 3 %. Vuodesta 2014 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 34 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen verrattuna 21 % korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 55 800 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa,
moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen
vähittäismyynti

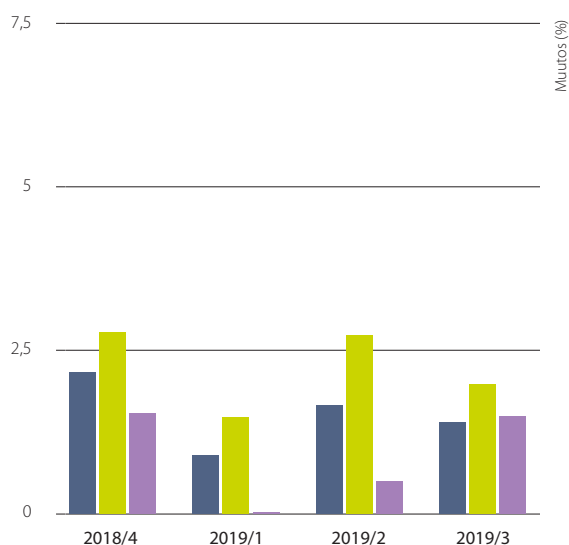
Kaupan alan liikevaihdon ja palkkasumman trendien kasvu jatkui.

Kaupan liikevaihdon trendi kasvoi vuoden 2019 toisella neljänneksellä ja ennakoarvion mukaan kasvu jatkui heinä–syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan vajaat 2 % korkeammalla tasolla vuoden kolmannella neljänneksellä. Kaupan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Tukkuhinnat olivat vuoden kolmannella neljänneksellä suunnilleen edellisvuoden tasolla. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden prosentin. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 7 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Tukkuhinnat olivat keskimäärin myös noin 7 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 3 % vuoteen 2014 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendin loiva kasvu jatkui vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumman kasvua kertyi 2 %. Kaupan henkilöstömäärän trendi pysyi ennallaan. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä oli reilun prosentin korkeammalla tasolla. Vuoteen 2014 verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 7 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on hieman alle viiden vuoden takaisen tason.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 105 100 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kaupan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

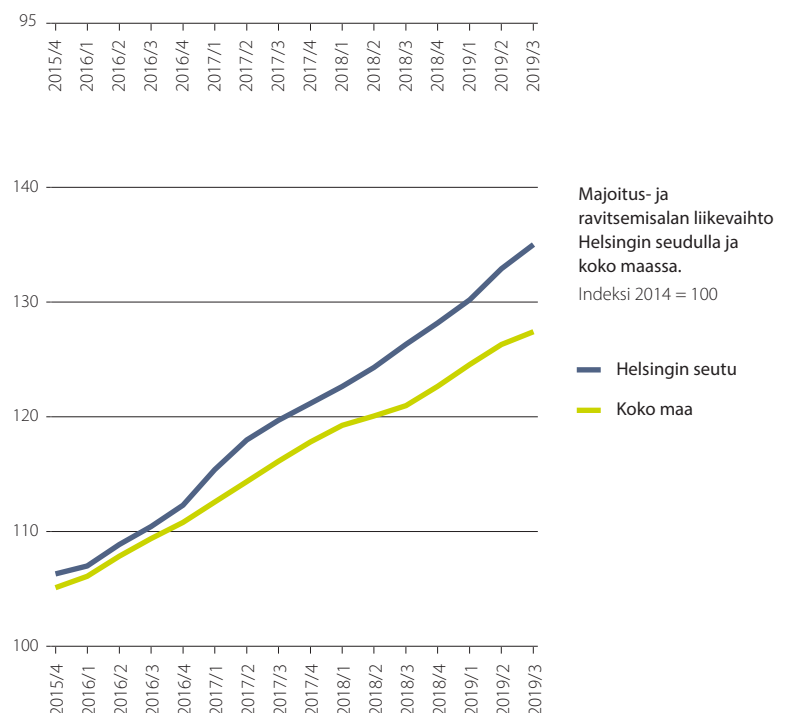
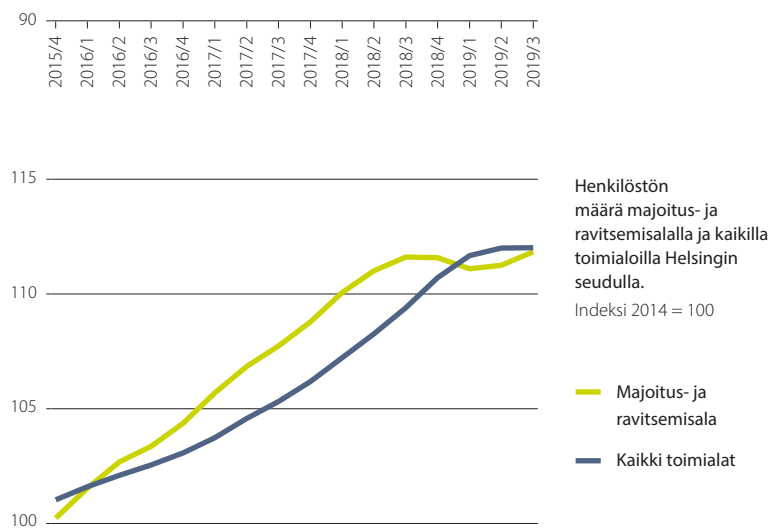
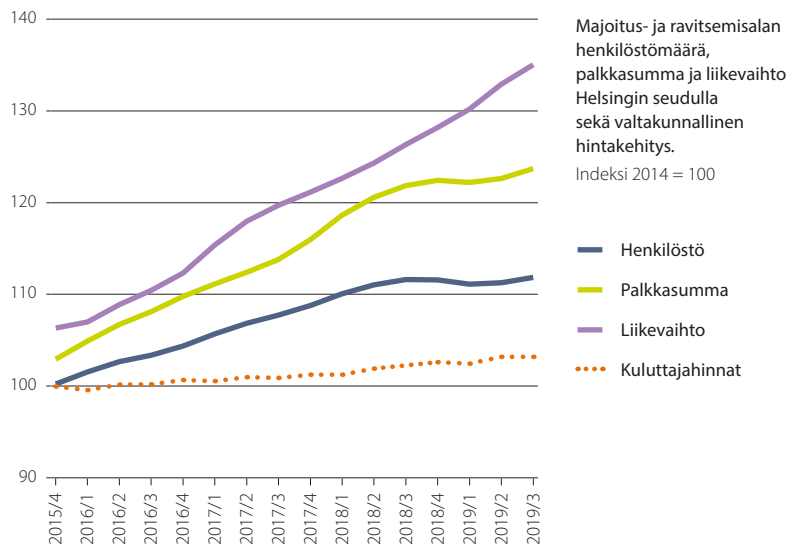
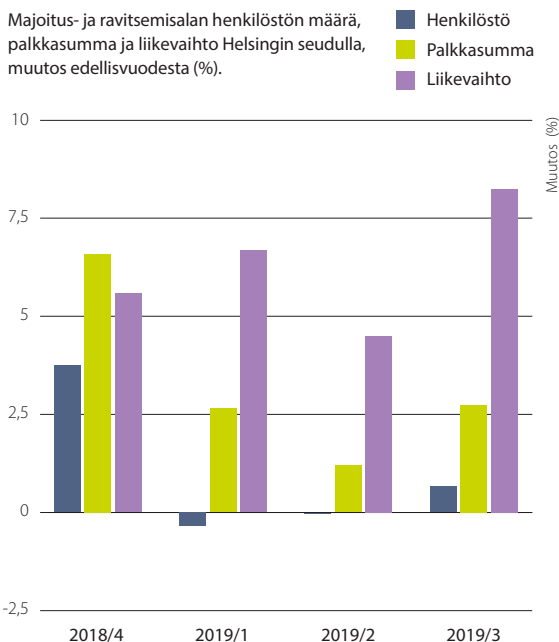
Majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihto kasvoi vahvasti edelleen.

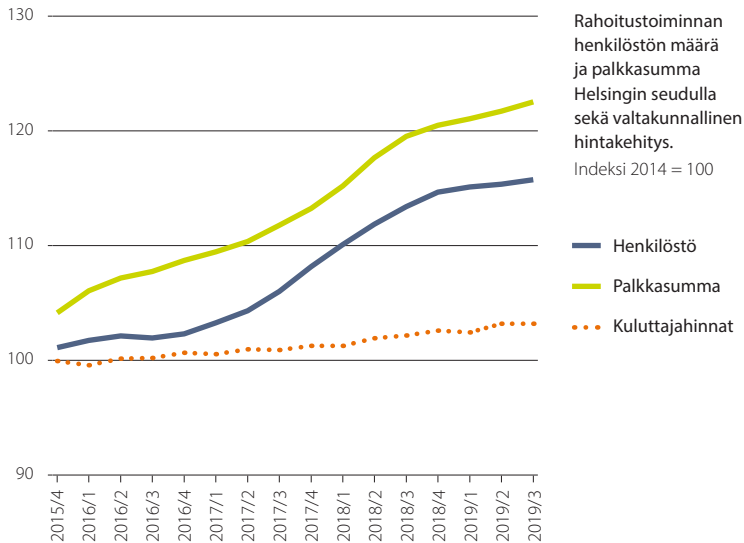
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon trendin vakaa kasvu jatkui vuoden 2019 alkupuolella ja ennakkoarvion mukaan myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan heinä–syyskuussa 8 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2014 alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 32 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 3 %.

Alan palkkasumman trendi pysyi vuoden alkupuolella ennallaan, mutta kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla heinä–syyskuussa vajaat 3 % korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendi on pysynyt lähes ennallaan viime vuoden lopusta lähtien. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä kasvoi vajaan prosentin. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma on kasvanut 23 % vuodesta 2014. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden 12 % korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 32 000 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

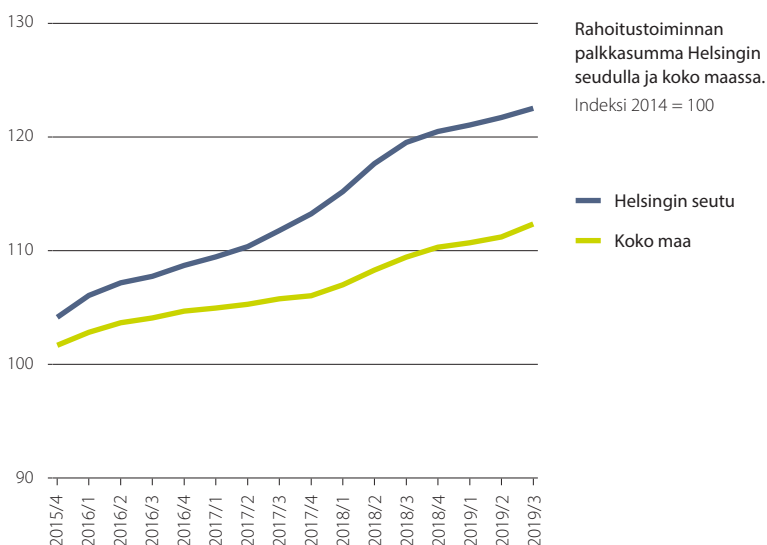
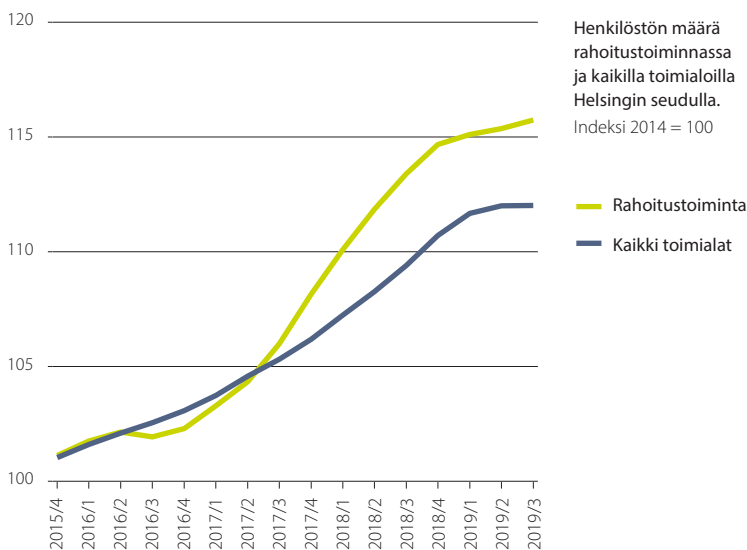

Rahoitustoiminnan palkkasumman ja henkilöstömäärän kasvu jatkui.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin pitkään jatkunut kasvu jatkui vuoden 2019 alkupuolella ja trendi kasvoi edelleen myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli arvion mukaan heinä–syyskuussa noin 6 % korkeammalla tasolla. Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä myös koko maassa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana palkkasumma oli alalla vuoteen 2014 verrattuna Helsingin seudulla 22 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 3 %.

Alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli heinä–syyskuussa 6 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 16 % korkeammalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 28 300 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

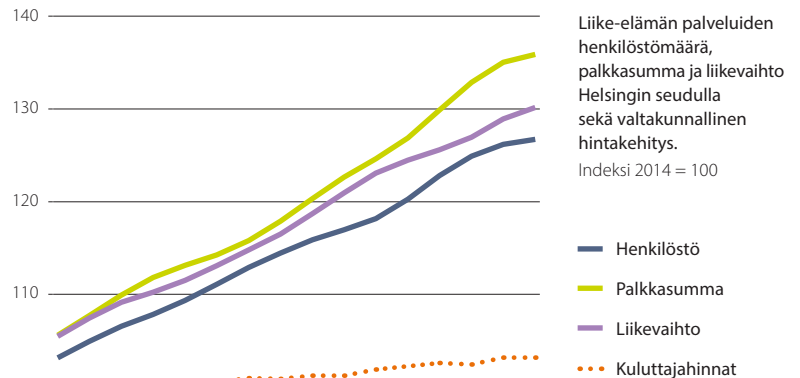
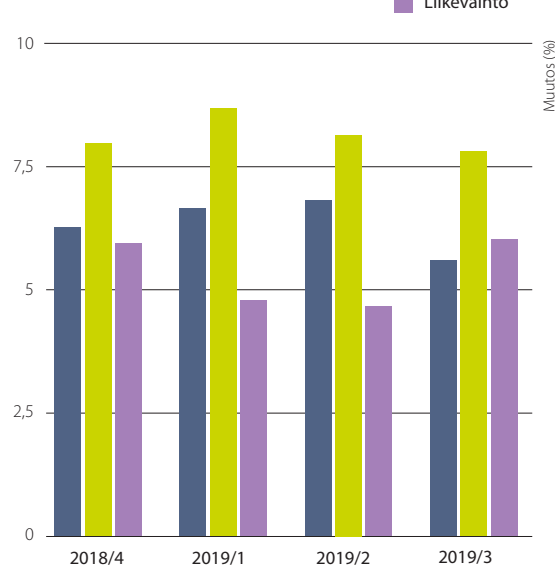
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kehitys jatkui vahvana.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan vuoden 2019 heinä–syyskuussa. Alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden kolmannella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 6 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2014 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 28 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 3 %.

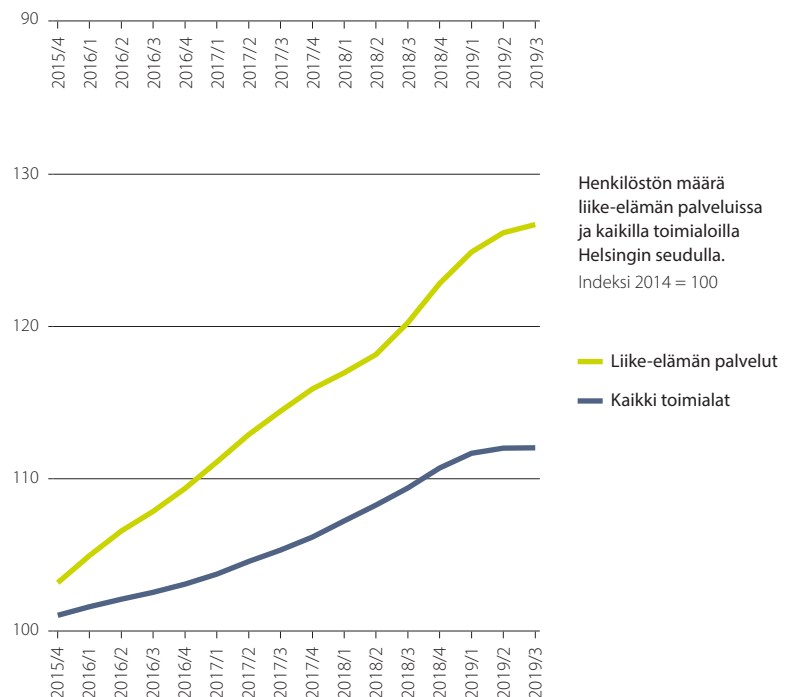
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin vahva kasvu jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä. Heinä–syyskuussa palkkasumma oli alalla 8 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärän kasvua oli vajaat 6 %. Vuoden 2014 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin neljänneksen ja palkkasumma kolmannen korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 134 800 työpaikkaa Helsingin seudulla.

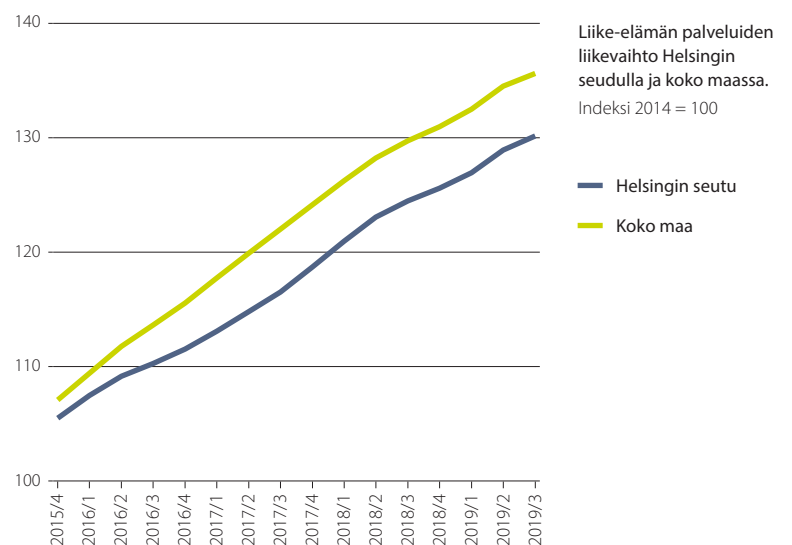
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2014 = 100

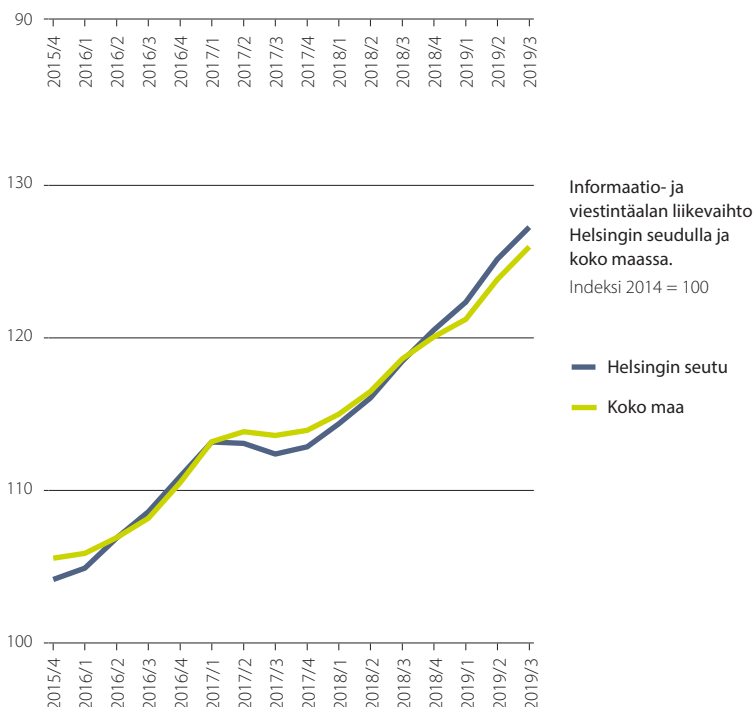
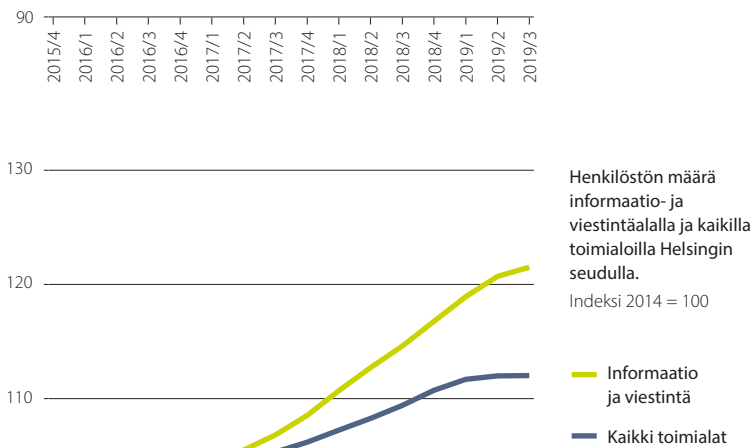
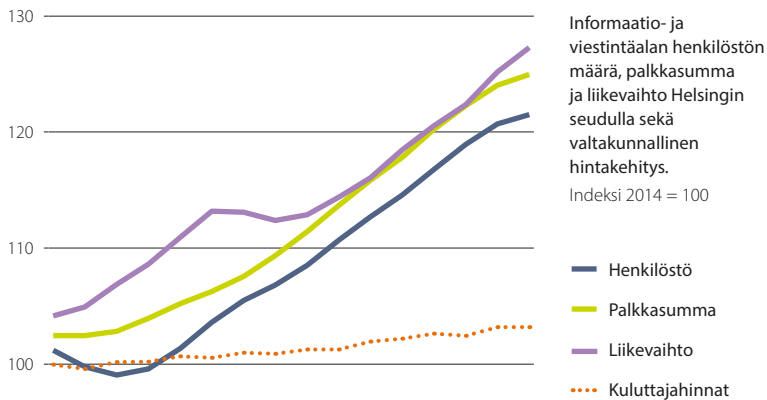

Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2014 = 100

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2014 = 100

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

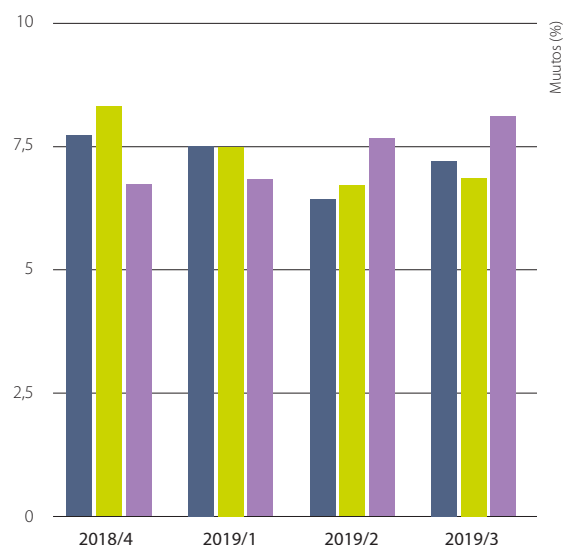
Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminnan nopea kasvu jatkui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli heinä–syyskuussa Helsingin seudulla arvion mukaan 8 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2014 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 24 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 3 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin kasvu jatkui vuoden 2019 heinä–syyskuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli noin 7 % korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärän kasvua kertyi vuoden kolmannella neljänneksellä vuotta aiempaan nähden 7 %. Vuoden 2014 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 23 % ja henkilöstömäärä 20 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 71 800 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

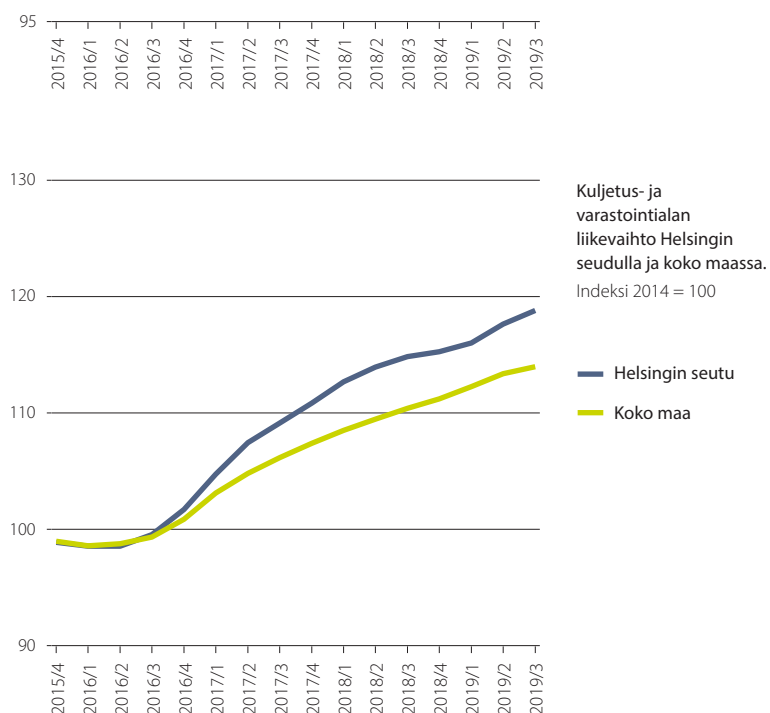
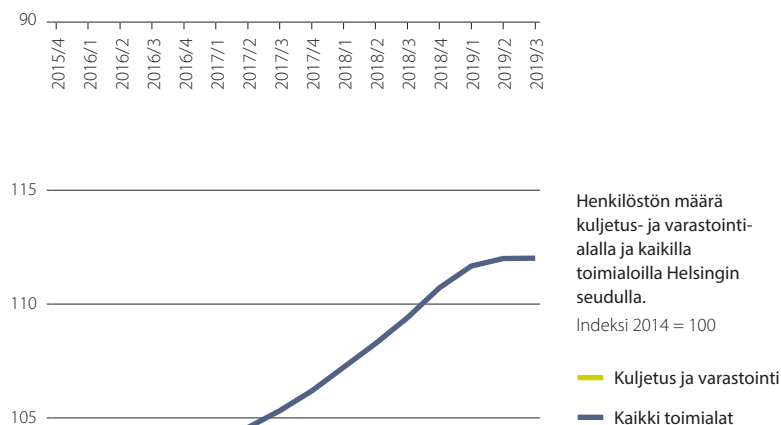
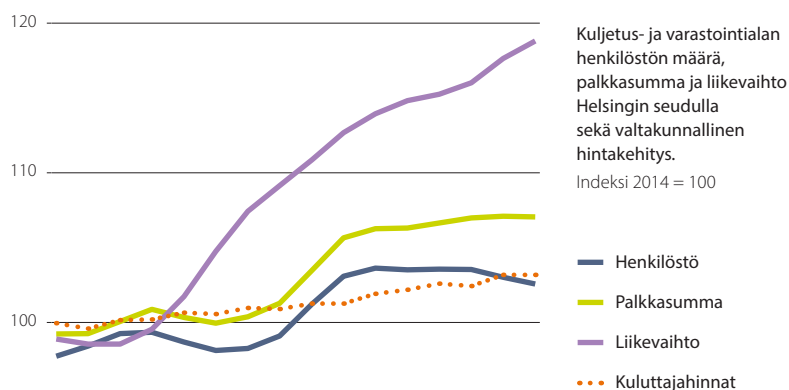
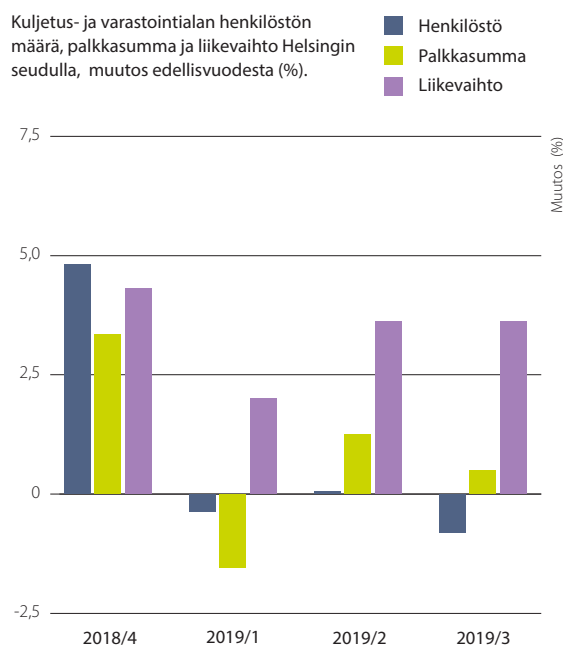
Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto kasvoi edelleen.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä nopeana. Alan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli heinä–syyskuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan vajaat 4 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla 17 % vuodesta 2014. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 3 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendi pysyi ennallaan vuoden 2019 heinä–syyskuussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli vuoden kolmannella neljänneksellä vajaan prosentin korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 7 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi kuitenkin laskuun vuoden 2019 toisella neljänneksellä ja trendin lasku jatkui heinä–syyskuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli prosentin alemmalla tasolla. Vuoteen 2014 nähden alan henkilöstömäärä on kasvanut 4 %.

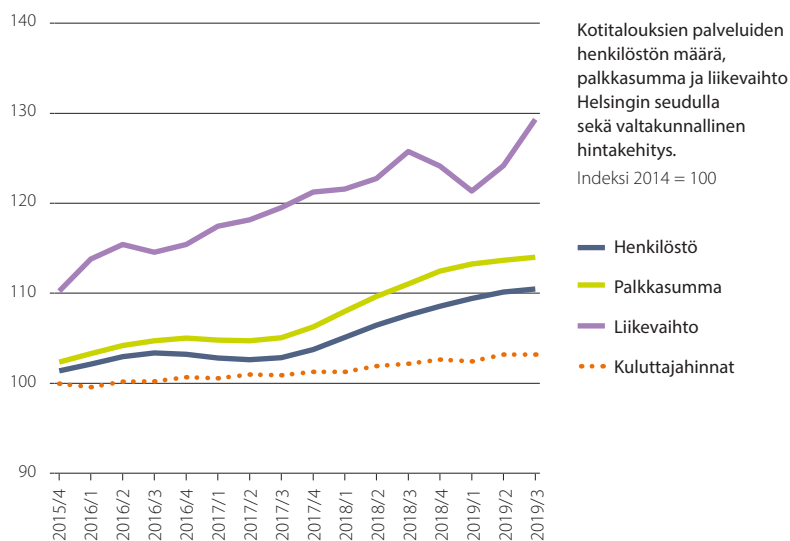
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 52 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

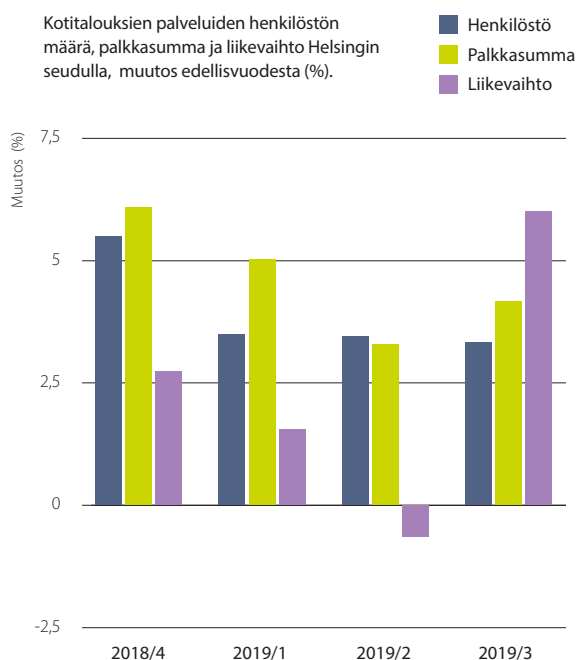
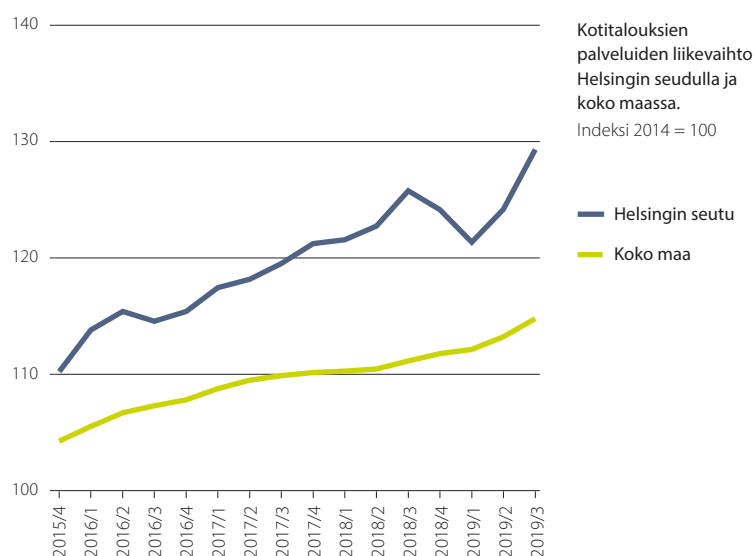
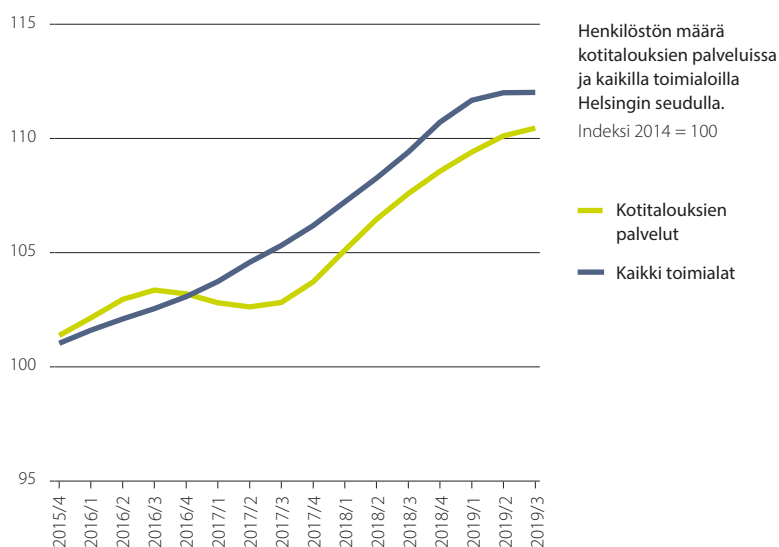

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liiketoiminta kasvoi edellisvuodesta.

Kotitalouspalveluiden liikevaihton trendin kasvu notkahti vuoden 2018 lopussa, mutta kääntyi taas kasvuun vuoden 2019 toisella neljänneksellä. Ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkui myös vuoden kolmannella neljänneksellä. Koko maassa alan liikevaihton trendin kasvu jatkui. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla heinä-syyskuussa arvon mukaan 6 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2014 alan liikevaihto on kasvanut neljänneksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta 3 %.

Alan palkkasumman trendi pysyi ennallaan vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumman kasvua kertyi 4 %. Kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendi kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä hieman. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli heinä-syyskuussa 3 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2014 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasvanut kymmenyksen. Alan palkkasumma on kasvanut 13 % vertailuvuoden tasosta.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 75 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset heikkenivät niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä pula ammattityövoimasta ja heikko kysyntä ovat merkittävimmät tuotannon kasvun esteet.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät synkenivät alkusyksyn 2019 aikana. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -25, kun heinäkuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli -9. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat hieman paremmat kuin koko maassa keskimäärin.

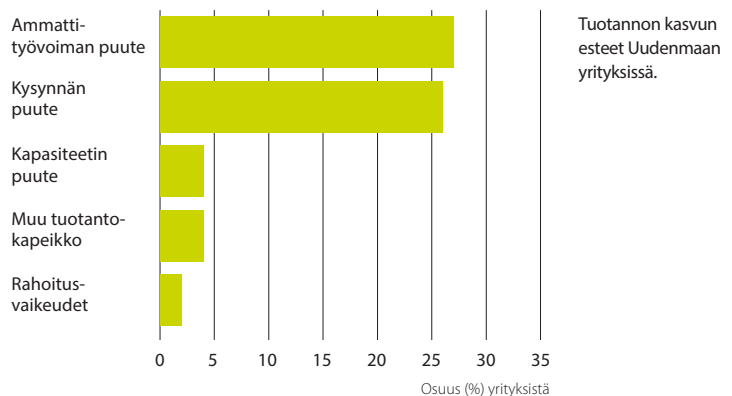
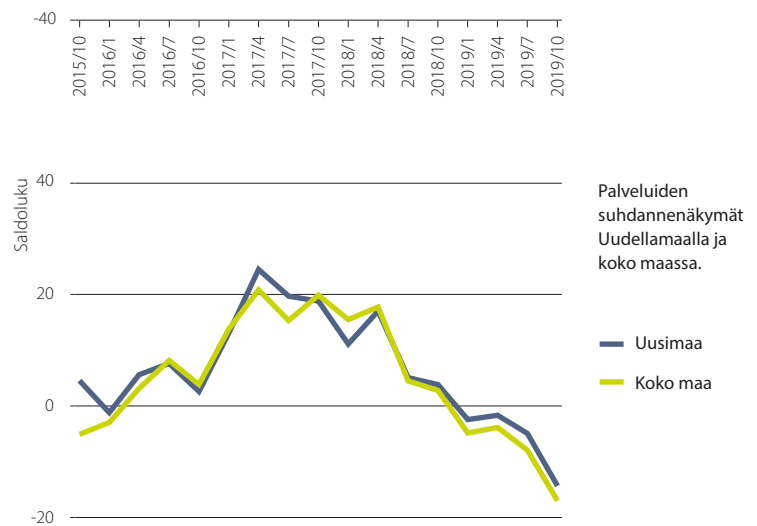
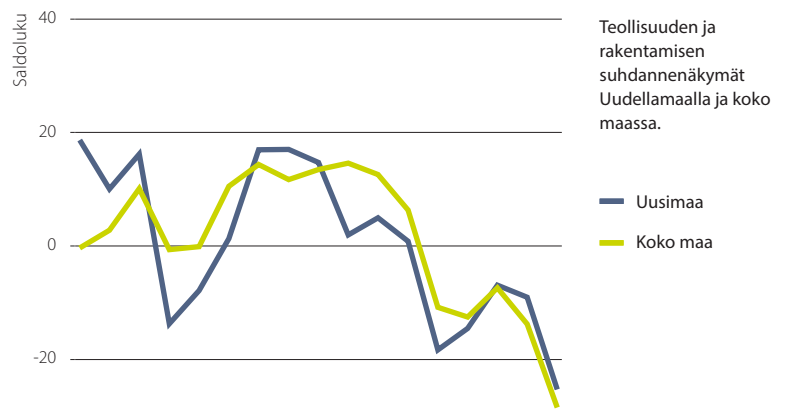
Myös palveluyritysten suhdanneodotukset heikkenivät niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti. Lokakuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä -14, kun heinäkuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli -5. Koko maan palvelualojen suhdannenäkymät olivat lokakuussa Uudenmaan palveluyrityksiä hieman heikkommat.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrä pysynee lähikuukausina keskimäärin ennallaan. Henkilöstöodotuksia seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli lokakuussa maakunnan yrityksissä -1.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli lokakuussa 55 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Yleisin tuotannon kasvun este Uudellamaalla oli lokakuussa edelleen pula ammattitaitoisesta työvoimasta. Ammattityövoimasta oli heinäkuussa pulaa 33 %:lla alueen yrityksistä. Heinäkuussa vastaava osuus oli 33 %. Heikko kysyntä oli lokakuussa ongelma 26 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

Vaihtuva teema: ASUNTOTUOTANTO HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudulla valmistuvien asuntojen määrä nousi vuonna 2019 päättyvän vuosikymmenen ennätystasolle. Uusien asuntojen pinta-alan summa on kuitenkin kasvanut huomattavasti vähemmän kuin asuntojen lukumäärä.

Helsingin seudulla valmistui lähes 18 000 asuntoa vuoden pituisella jaksolla lokakuusta 2018 syyskuuhun 2019. Määrä on suurempi kuin kertaakaan 2000-luvulla. Asuntotuotanto on kuitenkin kääntymässä laskusuuntaan, sillä asuntorakentamiselle myönnetty rakennusluvut saavuttivat huippunsa vuoden 2018 alussa ja asuntotuotannon aloitukset vuoden 2019 alussa, ja määrät ovat sen jälkeen vähentyneet. Valmistuneiden asuntojen kausitasoitettu huippu saavutettiin vuoden 2019 toisella neljänneksellä.

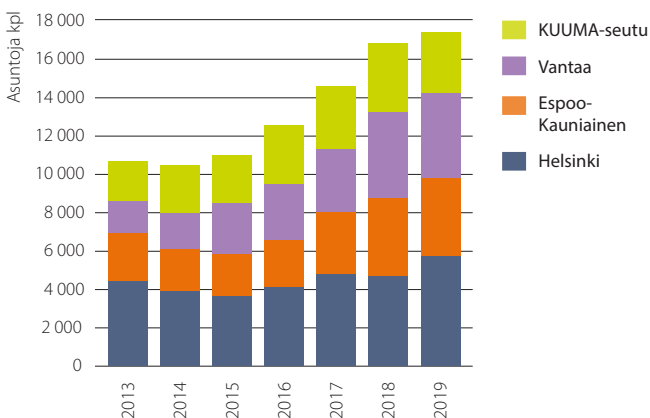
Valmistuneiden asuntojen lukumäärä oli vuonna 2019 noin 70 prosenttia suurempi kuin vuonna 2013. Tuotanto kasvoi erityisen nopeasti vuosina 2016–2019. Kuitenkin valmistuvien asuntojen pinta-alasumma kasvoi samana aikana huomattavasti vähemmän, viidenneksen vuodesta 2013. Epäsuhtaan taustalla vaikuttaa uusien asuntojen kokojakautuman muutos.

Valmistuneiden asuntojen keskikoko supistui Helsingin seudulla neljänneksellä, noin 20 huoneistoneeliötä vuodesta 2013 vuoteen 2019. Muutokseen vaikutti omakotitalojen osuuden supistuminen ja kerrostaloasuntojen osuuden kasvu. Uusissa kerrostaloissa yksiöiden ja kaksioiden osuus kasvoi, ja vastaavasti vähintään neljän huoneen asuntojen osuus laski. Uusien asuntojen keskikoon pieneneminen oli erityisen jyrkkää Vantaalla ja KUUMA-kunnissa. Sen sijaan Helsingissä lasku oli loivempaa kuin muualla.

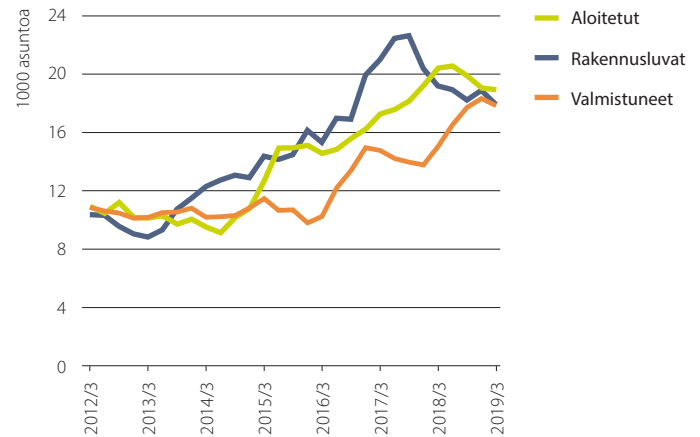
Valmistuneiden asuntojen määrä on kasvanut viime vuosina erityisesti Espoossa ja Vantaalla, joiden yhteenlaskettu osuus on ollut viime vuosina yli puolet koko seudun asuntotuotannosta, selvästi näiden kaupunkien väestöosuutta suurempi. Helsingin asuntotuotanto on kasvanut hitaammin kuin naapurikaupungeissa, mutta vuonna 2019 uusien asuntojen määrä nousi ennakoarvion mukaan noin 6 000 asuntoon.

Tietolähde: Tilastokeskus, rakennus- ja asuntotuotantotilasto. Vuoden 2019 tiedot perustuvat jakson 10/2018–09/2019 ennakkotietoihin. Helsingin lukuihin on lisätty rakennusten käyttötarkoituksimuutoksissa valmistuneet asunnot, jotka puuttuvat Tilastokeskuksen luvuista. Lähde: Helsingin kaupunginkanslia.

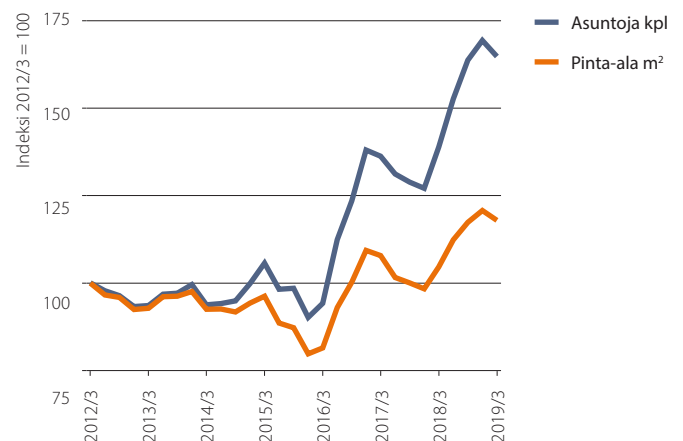
Asuntotuotanto Helsingin seudulla alueittain.
Valmistuneita asuinhuoneistoja.

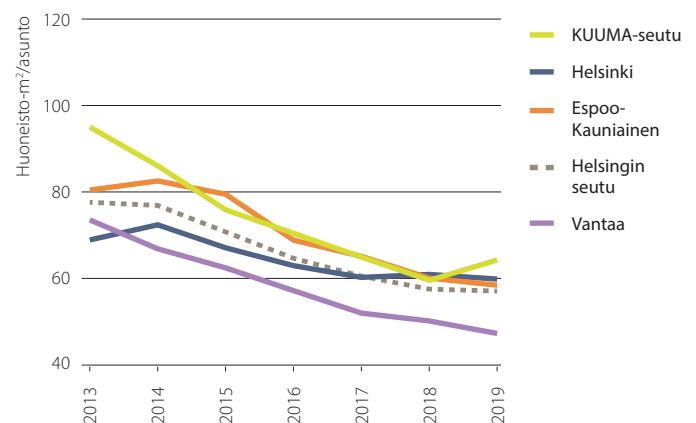
Asuntotuotanto Helsingin seudulla. Liukuva vuosisumma vuosineljänneksittäin rakennusvaiheen mukaan.

Asuntotuotanto Helsingin seudulla.
Valmistuneiden asuntojen määrä ja pinta-ala.

Valmistuneiden asuntojen keskipinta-ala Helsingin seudulla.

Helsingin seudun toimialakatsaus

4 | 19

Julkaisija Helsingin seudun kauppakamari
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus Kaupunkitutkimus TA Oy
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja Johtaja **Markku Lahtinen**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 571 3564
markku.lahtinen@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu Bread Visual Design
info@bread.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

Kannen kuva: iStockPhoto

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alvuorustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuorustiedot).

Toimialoitteiset liikevaihto- ja palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla.

Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoitteisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. **Kuvaaja ja ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpäiti.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2014. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2014.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2014) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu

- 1 Helsinki
- 2 Espoo
- 3 Vantaa
- 4 Kauniainen

Kehyskunnat

- 5 Hyvinkää
- 6 Järvenpää
- 7 Kerava

- 8 Kirkkonummi
- 9 Mäntsälä
- 10 Nurmijärvi
- 11 Pornainen
- 12 Sipoo
- 13 Tuusula
- 14 Vihti

